

[Korsgaard.]

anlægge visse Synspunkter, og ud fra den Betragtning udlægger han disse Synspunkter og gør Forsøg paa at faa Folk til at tro paa, at det i Virkeligheden er noget, der betyder noget særdeles afgørende for ham samfundsmæssigt. Naar man endelig gør det ene, maa man vide, at saa kan man ikke regne med at blive taget alvorlig i det andet.

Om de Principper, det ærede Medlem i øvrigt omtalte saa indgaaende, angaaende Enmandskredse og Forholdstalsvalg, og hvad det sidste betyder med Hensyn til Partiernes Antal, maa jeg sige, at hans eget Parti er et glimrende Eksempel paa, at man uden Forholdstalsvalg har kunnet skaffe mange Partier i en Rigsdag. I 1909—10 var der vistnok en 8—9 Partier, naar vi fik dem samlet sammen — og hvor mange er der nu?

Før jeg gaar til at tælle dem op, vil jeg gerne spørge, om det er Meningen, at det ærede Medlem helt vil forlade Forholdstalsvalgmaaden, om der overhovedet skal slaas en Streg over det hele, og om den Grundlov, som blev vedtaget i 1915, slet ingen Betydning skal have paa dette Omraade? Jeg ved saamænd ikke, hvor kynisk det ærede Medlem er, om han mener at kunne forsvare det, men jeg vil dog endnu tro, at der ogsaa i den Henseende vil være Grænser for, hvad det ærede Medlem kan tillade sig.

Naar der overhovedet skal være Forholdstalsvalg, kan det vel ikke være i mindre end Amtskredse. Jeg vil da gerne tælle op, først hvor mange Partier der er her, og derefter trække dem fra, som ikke har nogen valgt i Amtskredse. Der er jo for at begynde med det største Socialdemokraterne, derefter Det konservative Folkeparti — idet det jo drejer sig om Stemmetail —, dernæst kommer Venstre og de Radikale, saa kommer Bondepartiet og endelig det tyske Parti. Alle disse Partier har Repræsentanter valgt i Amtskredse. Saa er der desuden to Partier, som ikke har det, det er Retsforbundet og Kommunisterne. Hvis man altsaa satte Grænsen ved Amtskredse, slap vi af med de to Partier. Vi har i Øjeblikket anmeldt endnu et Parti, men det kan man jo ikke forhindre, at en eller anden Rigsdagsmand midt i Samlingen finder paa at springe ud af et Parti. Det er der intet Menneske, der kan forhindre, saa det vil heller ikke et nok saa genialt Valg i Enmandskredse kunne sætte nogen som helst Skranke for. Man maa haabe, at de, der gør den Slags Ting, faar den fortjente Løn; men det vil Vælgerne jo til sin Tid komme til at afgøre.

Hvad der altsaa vil blive vundet med Hensyn til Partiernes Antal ved den Grænse, som jeg dog vil antage er den laveste i Retning af, at Forholdstalsvalg skal gøres gældende, er i Virkeligheden minimalt. Det ærede Medlems Talen om al denne Opdeling, som forhindrer, at man kan samles, er jo hen i Vind og Vejr, og det ærede Medlem kan sikkert heller ikke tro synderligt paa det. Nej, jeg tror saa meget paa Vælgernes sunde Sans, at de vel kan lade sig vildlede en kortere Tid, ogsaa af en Udbrøder, det har vi mange Eksempler paa, men efter en vis Tids Forløb, naar de ser, at Udbrøderen sejler saa nogenlunde alene, kan man være inderlig sikker paa, at det nogenlunde holder op af sig selv.

Og om man overgangsvis skulde faa flere eller færre Partier, der tæller en to-tre Medlemmer, hvad skulde det kunne skade? Der kunde godt findes en og anden ganske forstandig Mand inden for et saadant lille Parti, det vil jeg ingenlunde udelukke. Hvad skulde det kunne skade, at en saadan Mand fik sine Synspunkter gjort gældende herinde? Selv om vedkommende Parti ikke var saa stort, at han kunde gøre sig gældende i Udvalg, vilde der maaske dog blive taget Hensyn til ham. Det vilde slet ikke være urimeligt.

I hvert Fald synes jeg, at man skulde være Kyniker af meget høj Potens, hvis man vilde finde det naturligt, at Det konservative Folkeparti med sine 300 000 Vælgere under Valg i rene Enmandskredse skulde faa 3 Mandater . . . (Afbrydelse) . . ., eller er det kun 2, medens Venstrepartiet med færre Stemmer skulde faa, jeg tror nogle og tredive Mandater. Mon nogen for Alvor kan tro, at det er en virkelig Samfundsbetragtning, der ligger bag, naar man slaar til Lyd for slige Tanker? Nej, det er det saamænd ikke, det er den mest brutale Kynisme i Retning af, at hvad der gavner mit Parti, det er godt for Landet, og hvad der skader mit Parti, det er til Skade for Landet. Jeg tror ikke det vil blive let at faa saa forfærdelig mange til at tro paa, at den Slags Teorier er helt rigtige.

Det ærede Medlem Hr. Krag nævnte bl. a. ogsaa Sverige som Bevis for, hvor fordømmelig Forholdstalsvalgmaaden var. Jeg er ikke klogere end at Sverige har Forholdstalsvalg inden for visse Grænser, og som jeg allerede har sagt, blot man sætter Grænsen ved Amtsvalg, faar man nogenlunde det Antal Partier, vi her har.

Jeg maa hævde, at det, som det ærede Medlem kæmper for, idémæssigt ikke har nogen som helst Rimelighed. Det har vist